

Protokół /87/

posiedzenia Komisji Wojskowej
i Skarbowo - Budżetowej
z dnia 4 marca 1920 r.

19

Członkowie obecni: podług listy

Obecni przedstawiciele Rządu: podług listy

³⁰
Początek o 10 - Posiedzenie ogłoszono za tajne.

Sprawę referuje p. Osiecki: ustawę o przyznanie kredytów na zaopatrzenie armji. Kredyty rozkładają się na poszczególne działy armji, jak artylerji, umundurowania, przyborów sanitarnych, materiału weterynaryjnego, lotniczego, samochodowego, koni, koszta transportu, surowców.

Część tych wydatków ma być pokryta na poczet 5 miliardowej pożyczki zagranicznej i w formie zaliczek gotówkowych marek polskich i(?) walutach obcych.

Referent zamierza stawić rezolucję do ustawy o jaknajszysze ułatwienie kupna z powodu wznoszącej się drożyzny.

Różne zapytania stawiają pp.: Majewski, Wichliński, Skarbek, Kolischer co do bliższych szczegółów.

P. gen. Sosnkowski. Zapotrzebowanie armji obliczone jest na porządne wyekwipowanie armji. W praktyce cyfra ulegnie redukcji z powodu braku kredytów. Kredytów poczynionych nie trzeba uważać li tylko za kredyty wojenne, bo są to wydatki równocześnie inwestycyjne, obliczone na rozbudowę armji. Niektóre pozycje należy uważać za pozycje czynne mogące wchodzić w skład gospodarki ogólnopństwowej /środki lecznicze, weterynaryjne, konie/. Prawdopodobne trudności w uzyskaniu kredytów.

Najpilniejszymi potrzebami są te, które nam umożliwiają pogotowia wobec bolszewików, którzy chcą z nami rozmawiać z bronią w rękę.

W dyskusji p. Osiecki w sprawie przetransportowania: czy jest przewidywana możliwość intensywniejszego transportu przez Niemcy?

Wyzyskanie rynków o niskiej walucie /Austria, Niemcy/.

P. Moraczewski: Żądania wojskowości nas nie zaskoczyły -
lecz sumy obciążą nas 3 miliardami marek rocznie. Ministerstwo
Skarbu nie poczyniło żadnych przygotowań. Suma musi uległ reduk-
cji z powodu niemożliwości przetransportowania.

Czem pokryjemy te wydatki ? Czy nie dochodami pośrednimi?
Bo taka tendencja istnieje w Ministerstwie. Spodziewałem się pla-
nu gospodarczego ze strony Ministerstwa Skarbu. Tego niema - za-
tem nie głosujemy za ustawą.

Gen. Sosnkowski: Zorganizowane 6 pociągów z Francji przez
Szwajcarię i Niemcy nie weszły w praktyce w bieg. Lecz możli-
wość istnieje / Pertraktacje w sprawie tranzytu przez Tczew /.
Trudności nabywania materiałów wojennych w Niemczech: względy
polityczne.

Uprzemysłowanie Kraju leży w naszym interesie -lecz^(bez) trud-
ności natury formalnej.

P. Zaczek, szef dep. Min. Skarbu: Niemożliwy projekt pokry-
cia wszystkich wydatków. Projektowana pożyczka przymusowa, eks-
port nafty i drzewa.

P. Dr. Diamand. Potrzeba zawarcia jaknajszybszego pokoju
ze względu na położenie wewnętrzne i zewnętrzne. Wydatki i za-
potrzebowania są tylko wojenne. Skąd weźmiemy potrzebną walutę
obcą ? Zaniedbaliśmy produkcję nafty. Przemysł naftowy nam po-
trzebnych miliardów marek nie da. Zatarg z Czechami o przepusz-
czanie pociągów. Nastroj antywojenny w całej Europie, możliwość
zatanowania pociągów transportowych, zniszczenia fabryk amuni-
cyjnych. Polityka nasza zagraniczna powinna się obracać w gra-
nicach możliwych warunków.

P. Gen. Sosnkowski: ~~Zaopatrzenie~~ ^{Zaopatrzenie} armji jest zaopatrze-
niem także ludności. Jeżeli bolszewicy chcą z nami mówić z za-
ciśniętą pięścią, naiwnością z naszej strony byłoby nie stanąć
na tym samym stanowisku. Wydatki i zapotrzebowania są inwesty-

cyjne. Zasługi Straży Pogranicznej idące w dziesiątki milionów walut obcych i złoto. Polska ostoi się dzisiaj tylko, gdy będzie uzbrojona od stóp do głów.

P. Czetwertyński. Zgadzą się, że wydatki te są inwestycyjne. Sądzę, że będziemy mogli wydatki pokryć z 5 miliardów pożyczki. Czy nie mogłoby się wydatków na wojska samochodowe ograniczyć? Także lotniczych?

P. gen. Sosnkowski. Wydatki na zapotrzebowania samochodowe stanowią mały % a są to samochody przeważnie ciężarowe i sanitarne. Lotnictwo wprawdzie najkosztowniejsze, lecz skromne w porównaniu do innych państw i samo w sobie.

P. Skarbek. Pragnę pokoju, lecz nie wolno nam się zdradzać z tem, jakobyśmy byli zmuszeni zawrzeć pokój, bo to wystawi nas na to niebezpieczeństwo, że przeciwnik będzie robił trudności.

Skierować zakupy do Niemiec i Austrii, która nie jest jeszcze wyprzedana, konie możnaby zakupić na Węgrzech lub w Jugosławji.

P. Dr. Diamand. Prognozyk naszego stanowiska wojskowego jest zaprzeczeniem naszej polityki pokojowej. Z wrogów naszych należy zrobić przyjaciół. Jeżeli wydatki normalne, to trzeba je pokryć w budżecie.

P. Wojdaliński: Jeżeli „Polska zbrojna od stóp do głów” to nie jest to naszym życzeniem lecz narzuconym nam przymusem. Jestem zwolennikiem uruchomienia przemysłu krajowego. O ile się tych przedmiotów nie da wyrobić w kraju, dopiero wówczas wolno je sprowadzać z zagranicy.

P. Czetwertyński: Trzebaby zrobić zastrzeżenie, że o ile jednych przedmiotów nabyć nie będzie można, to sumy nie będzie można zużyć na inne przedmioty.

Przew. p. Głabiński: Taka jest ogólna gospodarka budżetowa.

P. Osiecki: Trzeba ustawić projekt na czas dłuższy, żeby nie robić niespodzianek z nadzwyczajnymi żądaniem.

Nieuchwalenie lub zredukowanie kredytów naraziłoby nasze stanowisko przy pertraktacjach pokoju. Pragniemy pokoju, ale nie pokoju za każdą cenę.

W g ł o s o w a n i u przyjęto ustawę i rezolucję referenta p. Osieckiego o poczynienie zakupów w najkrótszym czasie z powodu wzrastającej drożyzny.

Referentem na plenum p. Osiecki.

⁴⁵
Koniec o 1--.

Ks. F. Dachowski

Sekretarz

Akta Arch. Sejm. z r. 1920, Kom. Wojsk. - Teka 19, zesz. II.
